ΗΡΥ 101- Ψηφιακοί Υπολογιστές

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

http://www.mhl.tuc.gr/main_gr/edu_gr/courses_gr/Ary101_gr.html

ΔΙΟΝΥΣΗΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΤΟΣ

Γιατί ΗΡΥ 101

- Απομυθοποίηση του «μαύρου κουτιού» Η/Υ
- Να αποκτήσετε αρκετές γνώσεις για να καταλαβαίνετε πώς λειτουργεί ένας υπολογιστής
- Υπόβαθρο για άλλα μαθήματα:
  - Μεταφραστές
  - Οργάνωση Υπολογιστών
  - κ.α.

ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΗ ΓΝΩΣΗ

- Γλώσσα προγραμματισμού υψηλού επιπέδου (C, ...)
- (Πολύ) απλές γνώσεις φυσικής, μαθηματικών, κλπ

Υλη Μαθήματος

- Ο υπολογιστής σε αφηρημένο (abstract) επίπεδο
- Αναπαράσταση δεδομένων σε υπολογιστές
  - Ακέραιοι, σταθερή και κινητή υποδιαστολή, πράξεις (+, -, ...)
  - Συμβολοσειρές, Στοίβα, κ.α.
- Γλώσσα μηχανής και συμβολομεταφραστή (assembly)
- Διαδικασία παραγωγής εκτελέσιμου προγράμματος
- Απλό μοντέλο διασύνδεσης επεξεργαστή με περιφεριακές συσκευές
- Διακοπές και εξαιρέσεις
- Κλήση διαδικασιών και συναρτήσεων

Αναφορές

- www.mhl.tuc.gr: Ιστοσελίδα εργαστηρίου Μικροεπεξεργαστών και Υλικού. Ελέγχετε συχνά την σελίδα του μαθήματος για ανακοινώσεις, και πληροφορίες
- A Programmers View of Computer Architecture, Goodman
  & Miller, Oxford University Press
- SPIM www.cs.wisc.edu/~larus/spim.html
- Computer Organization, Patterson & Hennessy, Morgan Kaufman Publishers

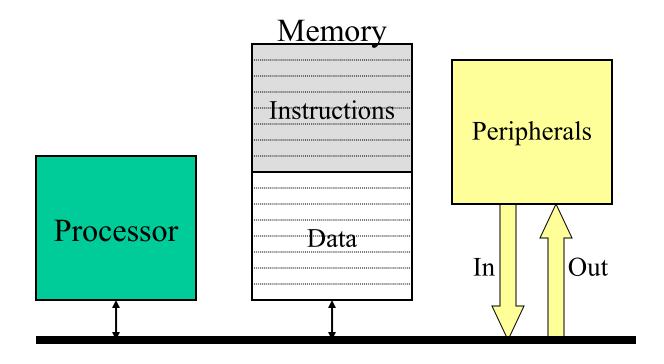
Συνήθης Δομή Η/Υ

• Κύρια πλακέτα (μητρική) με τα βασικά εξαρτήματα: Επεξεργαστή, Μνήμη, απλά περιφεριακά, Δίαυλος Επέκτασης (PCI, κ.α.)

 $\Pi_{1,000}$ $\Pi_{1,000}$ $\Pi_{1,000}$ $\Pi_{1,000}$ $\Pi_{1,000}$ $\Pi_{1,000}$ $\Pi_{1,000}$ $\Pi_{1,000}$ $\Pi_{1,000}$ $\Pi_{1,000}$

- Κάρτες Περιφεριακών για:
  - Επεκτασιμότητα
  - Κόστος ανάλογο απαιτήσεων (τιμή, λειτουργικότητα, ...)
- Ελεγκτές άλλων Διαύλων Επέκτασης
  - IDE, SCSI για δίσκους

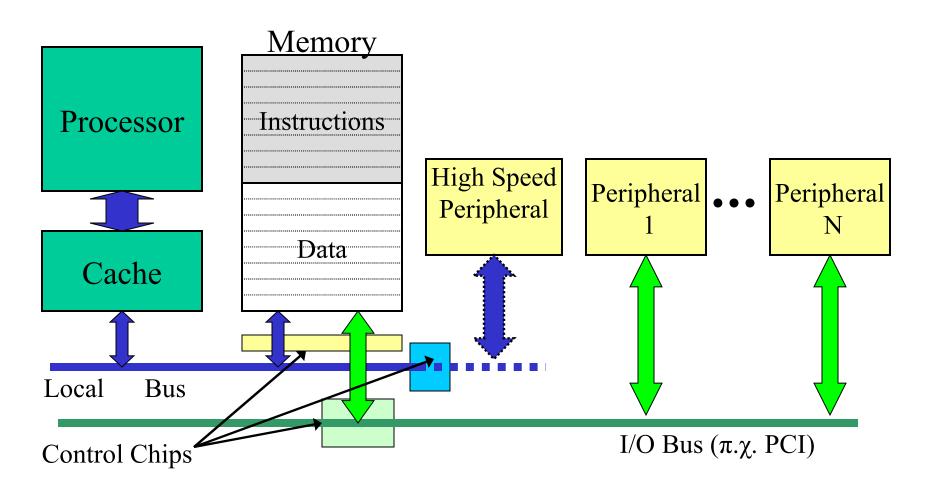
Απλό Μοντέλο Υπολογιστή

HPY $101 - \text{Copyright } \Delta$.

ΣΕΛ. 6

(Πιο) Ρεαλιστικό Μοντέλο Υπολογιστή

Επίπεδα Αφαίρεσης (Abstraction)

• Πότε αρκεί το «μαύρο κουτί» και πότε πρέπει να σκεφτόμαστε τη (σύνθετη) πραγματικότητα;

- 1 μαυρο κουτί
- Λίγα κουτάκια (επεξεργαστής, μνήμη, περιφεριακά)
- Επεξεργαστής, μνήμη, κάρτες επέκτασης, δίαυλοι, ...
- Λογικά κυκλώματα, ολοκληρωμένα εξαρτήματα, τάσεις, ρεύματα
- Τρανζίστορς, δίοδοι, πυκνωτές αντιστάσεις, ...
- Φυσική στερεάς κατάστασης, ηλεκτρόνια,κβαντικά φαινόμενα...

Λεπτομέρεια

Μέγεθος

Δομικών Λίθων

HPY $101 - \text{Copyright } \Delta$.

 $\Sigma E \Lambda$. 8

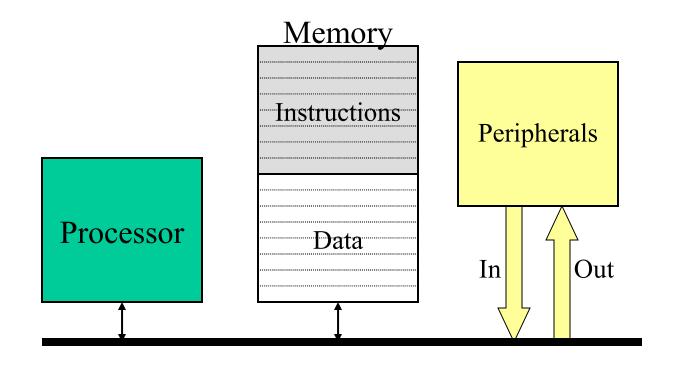
Πιωνιστικόσος 2002

Επίπεδα Αφαίρεσης (Abstraction) 2

- Θέλουμε αρκετή πληροφορία ώστε να μην υπεραπλουστεύουμε το μοντέλο
- Πρέπει να «κρύψουμε» όση περισσότερη πληροφορία μπορούμε για απλότητα
- > Επιλογή κατάλληλου επίπεδου αφαίρεσης
  - Απλό, και περιγραφικό!

Μοντέλο Υπολογιστή ΗΡΥ101

• Ενα απλό μοντέλο Η/Υ είναι αρκετό για τους περισσοτερους σκοπούς του ΗΡΥ 101!

HPY $101 - \text{Copyright } \Delta$.

 $\Sigma E \Lambda$. 10

Επίπεδα Αφαίρεσης σε Η/Υ

- Εφαρμογές
- Βιβλιοθήκες
- Λειτουργικό/Μεταφραστές
- Συμβολομεταφραστές
- Κώδικας Μηχανής

Διεπαφή

- Επεξεργαστής, Μνήμη, Περιφεριακά
- S/W, H/W

- Καταχωρητές, αθροιστές, πύλες
- Τρανζίστορ
- Ηλεκρόνια, πεδία
- Κβαντικά φαινόμενα

HPY $101 - \text{Copyright } \Delta$.

 $\Sigma E \Lambda$. 11

Επεξεργαστο-κεντρική θεώρηση

- Στο μάθημα βλέπουμε τον κόσμο «μέσα» από τον επεξεργαστή:
  - Είσοδος: μεταφορά πληροφορίας <u>από</u> τον έξω κόσμο
  - Εξοδος: μεταφορά πληροφορίας **πρός** τον έξω κόσμο
- Μνήμη: πίνακας 2ⁿ θέσεων, Mem[0.. 2ⁿ-1]
- Υπόλοιπος κόσμος: ένα σύννεφο εισόδου/εξόδου

 $\Pi_{1,000}$ $\Pi_{1,000}$ $\Pi_{1,000}$ $\Pi_{1,000}$ $\Pi_{1,000}$ $\Pi_{1,000}$ $\Pi_{1,000}$ $\Pi_{1,000}$ $\Pi_{1,000}$ $\Pi_{1,000}$